

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2855/2022
22.09.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић, Драгане Миросављевић, Бисерке Живановић и Весне Субић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Радомир Бућковић, адвокат из ..., против тужене Република Србија, Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3632/21 од 23.09.2021. године, у седници одржаној 22.09.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3632/21 од 23.09.2021. године.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3632/21 од 23.09.2021. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 1354/17 до 10.05.2021. године у ставу другом, трећем и четвртном изреке и у укинutom делу предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1354/17 до 10.05.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор стварне ненадлежности. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде штете због мање исплаћене плате за период од 01.04.2014. године до 01.02.2017. године, на основу рада и временаведеног на раду исплати укупно 863.412,97 динара, према појединачно опредељеним месечним износима, са припадајућом каматом од доспелости до исплате, све ближе наведено као у том ставу изреке. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да тужена уплати у корист тужиоца Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Београд, доприносе ПИО за период од 01.04.2014. године до 01.02.2017. године, на основицу неиплаћене разлике по износу односно тарифи важећој на дан исплате у Фонду. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка од 16.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3632/21 од 23.09.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована, жалба тужиоца и првостепена пресуда је потврђена у ставу другом, трећем и четвртном изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права и предложио да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. став 1. Закона о парничном поступку, ради уједначавања судске праксе.

Тужена је поднела одговор на ревизију.

По оцени Врховног касационог суда, у конкретном случају су испуњени услови за одлучивање о ревизији тужиоца, као изузетно дозвољеној због потребе уједначавања судске праксе, на основу одредбе члана 404. став 1. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20), будући да је Врховни касациони суд, у више одлука, изразио став да кад је тужилац распоређен у службу за откривање ратних злочина, дотадашња плата са места са кога је премештен у односу на садашњу плату прати промене претходне плате.

Из изнетих разлога, применом члана 404. став 2. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Врховни касациони суд је испитао побјијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку и утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка прописана одредбом члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем тужене број 112-4560/2010 до 12.10.2010. године, тужилац ... запослен у Министарству унутрашњих послова на радном месту шеф ... у Одељењу за логистику, Полицијске управе у ..., премештен је са 01.02.2010. године на радно место послови откривања кривичних дела против човечности и међународног права (ОСЛ), у Одељењу за откривање кривичних дела против човечности, међународног права и трагања за несталим лицима у Служби за откривање ратних злочина, Управе криминалистичке полиције, утврђено под редним бројем 1-171 у Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова СТ 01 Стр.Пов. бр. 4911/2006-5 од 10.05.2006. године и Ст 01 Стр.Пов. бр. 1532/07-29 од 11.04.2007. године и стекао звање самостални полицијски инспектор. На основу налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке утврђено је да је остварена основна нето плата тужиоца у јануару 2010. године (без додатка, стимулације, минулог рада, топлог obroка, регреса, прековременог рада, рада ноћу, приправности, К-4, К-6 и сл) 32.789,16 динара, а након трајног премештаја 50.085,22 динара, што је за 30,93% више од обрачунате основне нето плате тужиоца по премештају, те да двострука нето основна плата тужиоца износи 65.578,32 динара (32.789,16x2). У свом налазу вештак наводи да су од момента распоређивања тужиоца (са претходног радног места), евидентна фактичка повећања плата и умањења плата запослених у МУП-у, пре свега, због повећања нето основица плата запослених у МУП-у и да нема услова за примену начела монетарног номинализма (због евидентног раста потрошачких цена, зарада, пензија, девиза итд) у периоду након доношења Закона и Уредбе, те да укупна номинална позитивна нето разлика зараде тужиоца исплаћивана по основу Закона и Уредбе за утужени период

износи 863.412,97 динара, а доприноси за пензијско и инвалидско осигурање на износ позитивне разлике укупно 410.151,95 динара и да доспевају у моменту разлике.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је примена методологије коју је користио судски вештак супротна одредбама Уредбе и да због тога тужилац није доказао основаност свог потраживања, на основу правила о терету доказивања прописаног одредбом члана 228.-231. Закона о парничном поступку, па су његов тужбени захтев одбили.

Врховни касациони суд налази да тужилац основано ревизијом указује на погрешну примену материјалног права. Због погрешне примене материјалног права, чињенично стање је непотпуно утврђено.

Одредбом члана 104. став 1. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/2005...75/14), прописано је да запослени има право на одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

Законом о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине („Службени гласник Републике Србије“ број 104/09), чланом 17. прописано је да лица која обављају послове и задатке у државним органима и посебним организационим јединицама из овог Закона имају право на плату која не може бити већа од двоструког износа плате коју би остварила лица запослена на одговарајућим пословима и задацима у Тужилаштву за ратне злочине, Вишем суду у Београду, Апелационом суду у Београду, Министарству надлежном за унутрашње послове и Окружном затвору у Београду (став 1); да плате лица из става 1. овог члана уређује Влада (став 2); Наведени члан истог закона је до измене гласио да лица која врше функцију односно обављају послове и задатке у Тужилаштву за ратне злочине имају право на плату која не може бити мања од плате Окружног јавног тужиоца односно запосленог на одговарајућим пословима у Окружном јавном тужилаштву нити веће од двоструког износа плате Окружног јавног тужиоца односно запосленог на одговарајућим пословима у Окружном јавном тужилаштву (став 1); да лица која обављају послове и задатке у Већу за ратне злочине, Посебном одељењу, Служби и Посебној притворској јединици, имају право на плату која не може бити већа од двоструког износа плате коју би остварили на пословима која су обављала (став 2); и да плате из става 1. и 2. овог члана уређује Влада Републике Србије (став 3).

Уредбом о платама лица која врше функцију и обављају послове у тужилаштву за ратне злочине и посебним организационим јединицама државних органа у поступку за ратне злочине („Службени гласник РС“ бр. 97/2003, 67/2005), Влада Републике Србије је уредила плате лица која обављају послове и задатке у Одељењима за сузбијање ратних злочина у Министарству унутрашњих послова, Већу за ратне злочине, Посебном одељењу Окружног суда у Београду, Посебном одељењу Апелационог суда у Београду и Посебној притворској јединици Окружног затвора у Београду, којом је у члану 2. одредила да се плата лица која раде у наведеним јединицама државних органа обрачунава и исплаћује у двоструком износу плате коју су остваривали на пословима са којих су ступили на рад у организационе јединице из члана 1. Уредбе.

На основу наведених одредби Закона и Уредбе следи да овлашћена службена лица која код тужене обављају послове у посебним организационим јединицама

државних органа надлежним за откривање ратних злочина имају право на двоструки износ плате у односу на плату коју су остварили на пословима и задацима у том Министарству пре распоређивања у ове организационе јединице, уз ограничење из одредбе члана 17. став 1. Закона о организацији надлежности државних органа у поступку за ратне злочине.

У конкретном случају, тужилац је распоређен на радно место у оквиру Службе за откривање ратних злочина, Управе криминалистичке полиције и има право на плату у складу са одредбом члана 2. став 1. Уредбе, односно на двоструки износ у односу на плату коју је остваривао на пословима са којих је ступио на рад у ту организациону јединицу, а то подразумева да свако увећање основне месечне плате на ранијем радном месту доводи до увећања двоструког износа његове основне плате у Служби за откривање ратних злочина, Управе криминалистичке полиције.

Имајући у виду да у конкретном случају судски вештак узео као основицу за обрачун двоструке плате тужиоцу ону плату коју је примио у последњем месецу пре распоређивања у Служби за откривање ратних злочина Управе криминалистичке полиције, али да се из утврђеног чињеничног стања не види на који начин је вршио обрачун (да ли су узете у обзир промене у висини основне плате које су уследиле у поменутом спорном периоду), односно шта према његовом налазу представља основицу за обрачун двоструке плате тужиоцу, а тиме и разлике од исплаћеног до двоструког износа у утуженом периоду, уз ограничење прописано одредбом члана 17. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине, Врховни касациони суд налази да је побијаном одлуком, због погрешне примене материјалног права чињенично стање непотпуно утврђено.

Укинута је и одлука о трошковима парничног поступка, јер зависи од коначног исхода спора, у смислу одредбе члана 163. став 4. Закона о парничном поступку.

У поновном поступку потребно је да првостепени суд чињенично стање правилно и потпуно утврди имајући у виду примедбе из овог решења како би имао могућност да, правилном применом материјалног права, донесе нову и закониту одлуку.

Из изложених разлога, применом члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић